

ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการสถานบำบัดรักษา

มาตรา ๑๒ สถานบำบัดรักษาแต่ละแห่ง ให้มีคณะกรรมการสถานบำบัดรักษา ซึ่งอธิบดีแต่งตั้ง ประกอบด้วย จิตแพทย์ประจำสถานบำบัดรักษาหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ แพทย์หนึ่งคน พยาบาลจิตเวชหนึ่งคน นักกฎหมายหนึ่งคน และนักจิตวิทยาคลินิก หรือนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์หนึ่งคน เป็นกรรมการ

อธิบาย เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้การที่จะสั่งให้บุคคลใดเข้ารับการบำบัดรักษาในสถานบำบัดรักษา ต้องดำเนินโดยคณะบุคคล^(๓) ดังนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้มีคณะกรรมการ (ประจำ) สถานบำบัดรักษาแต่ละแห่งขึ้น โดยให้จิตแพทย์ประจำสถานบำบัดนั้นเป็นประธานคนหนึ่ง กรรมการอื่นได้แก่ แพทย์ (ไม่กำหนดว่าเป็นแพทย์เฉพาะทางหรือไม่ หรือเป็นแพทย์เฉพาะทางสาขาใดก็ได้) ๑ คน พยาบาลจิตเวช ๑ คน นักกฎหมาย ๑ คนและนักจิตวิทยาคลินิก หรือนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์อีก ๑ คน รวมเป็นคณะกรรมการสถานบำบัดรักษา ซึ่งคณะกรรมการได้รับการแต่งตั้งจากอธิบดีกรมสุขภาพจิต จิตแพทย์ที่เป็นประธานคณะกรรมการสถานบำบัดรักษา แม้จะเป็นผู้ให้การวินิจฉัยโรค แต่การจะออกคำสั่งให้ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในสถานบำบัดรักษาตามมาตรา ๒๙ ได้นั้น ต้องพิจารณาว่าผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ตามมาตรา ๒๒ ด้วย เพราะฉะนั้นการออกคำสั่งจึงจำเป็นต้องทำโดยคณะกรรมการที่มีบุคคลหลายฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน มิใช่ให้จิตแพทย์เพียงคนเดียวเป็นผู้ตัดสินใจ มิฉะนั้น จิตแพทย์อาจมีอคติได้

^(๓) จากการตรวจสอบขององค์การอนามัยโลก พบว่า องค์กรที่มีอำนาจอิสระ ที่จะต้องเป็นผู้อนุมัติให้ทำการบังคับรักษาแบบผู้ป่วยใน กฎหมายของบางประเทศกำหนดให้เป็นคณะกรรมการทบทวน (review body) หรือศาล หรือตุลาการ (รายการตรวจสอบสำหรับการร่างกฎหมายสุขภาพจิตขององค์การอนามัยโลก (ฉบับภาษาไทย) หน้า ๑๘ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข บียอนด์พับลิสซิ่ง จำกัด ๒๕๔๘)

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการสถานบำบัดรักษา มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจวินิจฉัยประเมินอาการ และมีคำสั่งตามมาตรา ๒๙

(๒) พิจารณานำความเห็นเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและผลการบำบัดรักษาตามพระราชบัญญัตินี้

อธิบาย คำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๙ นั้นมี ๒ ตอน คือ

ก. สั่งให้ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในสถานบำบัดรักษา

ข. เมื่อผู้ป่วยได้รับการบำบัดรักษาแล้ว ต้องประเมินอาการเป็นระยะๆ ว่า ผู้ป่วยพ้นจากภาวะอันตรายแล้วหรือยัง ถ้าพ้นจากภาวะอันตรายแล้ว ก็ต้องสั่งให้ผู้นั้นออกจากสถานบำบัดรักษา

โดยคณะกรรมการอาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ป่วยไปรับการรักษาแบบผู้ป่วยนอก ณ ที่ใด หรืออาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับผู้ป่วยไปดูแลต้องปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยก็ได้

มาตรา ๑๔ ให้นำความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาโดยอนุโลม

อธิบาย กรรมการสถานบำบัดรักษา ต้องมีคุณสมบัติวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง วิธีการประชุมและคณะกรรมการนี้มีอำนาจในการตั้งที่ปรึกษาและอนุกรรมการได้ เช่นเดียวกับคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติทุกประการ